

Razem w roku:65												
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji) C1. Przekazanie wiedzy na temat podstawowych przemian metabolicznych w normie i patologii. C2. Student zna, rozumie i potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu biochemii ogólnej i żywności.												
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:												
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych <i>** wpisz symbol</i>								
W01	K_W03	Rozumie i potrafi wyjaśnić wzajemne zależności pomiędzy układem pokarmowym a układem nerwowym, krążenia i oddychania, moczowym i dokrewnym	Test, prezentacja, odpowiedź ustna, kolokwium	WY, CN								
W02	K_W05	Zna funkcje fizjologiczne białek, tłuszczów, węglowodanów oraz elektrolitów, pierwiastków śladowych, witamin i hormonów.										
W03	K_W06	Rozumie procesy rozwoju osobniczego od dzieciństwa do późnej starości i potrafi zaplanować żywienie dostosowane do naturalnych etapów rozwoju człowieka.										
W04	K_W19	Zna diagnostykę laboratoryjną na poziomie podstawowym.										
U01	K_U05	Rozumie wzajemne relacje pomiędzy przewlekłymi chorobami a stanem odżywienia i potrafi zaplanować i wdrożyć żywienie dostosowane do	Aktywność na zajęciach, prezentacja, odpowiedź ustna, dyskusja	CN								

U02	K_U06	zaburzeń metabolicznych wywołanych urazem lub chorobą. Potrafi rozpoznać rodzaj niedożywienia i zaplanować odpowiednie postępowanie żywieniowe.		
U03	K_U07	Potrafi przewidzieć skutki wstrzymania podaży pożywienia w przebiegu choroby i zaplanować odpowiednie postępowanie żywieniowe w celu zapobiegania następstwom głodzenia.		
U04	K_U08	Potrafi wykorzystać wyniki badań laboratoryjnych w planowaniu żywienia.		
K01	K_K01	Posiada świadomość własnych ograniczeń i wie kiedy zwrócić się do innych specjalistów.	Prezentacja, odpowiedź ustna, obserwacja bezpośrednia pracy i postawy studenta.	CN
K02	K_K03	Posiada umiejętność stałego dokształcania się.		
** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM – ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK – samokształcenie, EL- E-learning.				
Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: Wiedza: 5 Umiejętności: 4 Kompetencje społeczne: 2				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)			Obciążenie studenta (h)	
1. Godziny kontaktowe:			60	
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):			5	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta			65	
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu			5	
Uwagi				
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych,				

pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady

1. Biochemia jako nauka o życiu i jej zastosowanie w dietetyce.
2. Struktura komórki jako środowiska przemian metabolicznych.
3. Aminokwasy: budowa, właściwości chemiczne i funkcje.
4. Peptydy i białka: budowa: wiązanie peptydowe, struktury I, II, III i IV-rzędowa, peptydy biologiczne czynne i ich funkcje, właściwości chemiczne białek, metody rozdziału i izolacji białek, białka złożone, białka osocza krwi, funkcje biologiczne białek.
5. Enzymy – właściwości i funkcje.
6. Utleniania biologiczne i cykl kwasów trójkarboksylowych (cykl Krebsa).
7. Przemiana węglowodanów: metabolizm glukozy, przemiana glikogenu, regulacja przemian.
8. Metabolizm lipidów.
9. Hormony sterydowe.
10. Gospodarka lipidowa i cholesterolowa. Genetyczne zaburzenia apolipoprotein.
11. Otyłość, miażdżyca – współczesne choroby metaboliczne.
12. Przemiana azotowa – metabolizm aminokwasów.
13. Hormony – podział, budowa i działanie.
14. Rola i przemiany podstawowych składników żywności (procesy trawienia, wchłaniania i zaburzenia z tym związane).
15. Zaburzenia występujące w przemianach podstawowych składników żywności i związany z tym rozwój chorób cywilizacyjnych.
16. Rola witamin i mikroelementów w organizmie człowieka i schorzenia związane z niewłaściwą podażą witamin.
17. Integracja metabolizmu: stan sytości, głodu, poważne zagrożenie homeostazy organizmu.
18. Najważniejsze parametry analityczne podstawowych przemian biochemicznych w normie i patologii

Ćwiczenia

1. Przemiany wapnia i osteoporoza
2. Gospodarka wodno-elektrolitowa
3. Zaburzenia gospodarki wapniowo – fosforanowej
4. Gospodarka jonowa
5. Hormony tarczycy
6. Gospodarka lipidowa
7. Zaburzenia przemian węglowodanów (galaktozy, fruktozy, glukozy, laktozy i glikogenu)
8. Zaburzenia metabolizmu aminokwasów, fenyloalaniny, tyrozyny i aminokwasów rozgałęzionych
9. Zaburzenia metabolizmu lipidów (kwasów tłuszczowych i cholesterolu)
10. Zaburzenia cyklu mocznikowego i zaburzenia produkcji energii.

Inne

Samokształcenie: Czytanie literatury poszerzającej wiedzę przedstawiona na zajęciach. Przygotowanie do zajęć zgodnie z programem ćwiczeń. Wykonanie prezentacji multimedialnych na zadany przez wykładowcę temat.

Literatura podstawowa i uzupełniająca, inne pomoce dydaktyczne:

Piśmiennictwo obowiązkowe:

Edward Bańkowski „Biochemia – podręcznik dla studentów uczelni medycznych”
Urban&Partner, wyd.drugie, Wrocław 2009

Piśmiennictwo zalecane:

R.K. Murray, D.K. Granner, P.. Mayes, V.W. Rodwall “Biochemia Harpera”

PZWL, wyd. VI, tłumaczenie wyd.27, Warszawa 2008	
Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)	
1. Sale ćwiczeniowe – laboratoria i sala wykładowa. 2. Sprzęt multimedialny, tablice.	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:	
1. Obecność na zajęciach (90%). 2. Zaliczenie przedmiotu: zaliczenie pracy samokształceniowej (prezentacja) warunkuje dopuszczenie do egzaminu końcowego. 3. Zdanie egzaminu końcowego (forma testowa). Egzamin obejmuje treści programowe wykładów i ćwiczeń, na którym za każde pytanie, zagadnienie student może uzyskać konkretną ilość punktów. Suma maksymalnej liczby punktów za wszystkie pytania stanowi 100% możliwych do uzyskania punktów.	
Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	Uzyskanie co najmniej 95% punktów
Ponad dobra (4,5)	Uzyskanie co najmniej 85% punktów
Dobra (4,0)	Uzyskanie co najmniej 75% punktów
Dość dobra (3,5)	Uzyskanie co najmniej 65% punktów
Dostateczna (3,0)	Uzyskanie co najmniej 50% punktów

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email Zakład Chorób Układu Nerwowego, ul. Bartla 5, 51-618 Wrocław, tel. 71-784-18-39.....

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Dr hab. Agata Matejuk

email:.....agata.matejuk@umed.wroc.pl.....

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Wykłady i ćwiczenia: dr hab. Agata Matejuk.....

Data opracowania sylabusa

25.09.2017

Sylabus opracował(a)

AMatuh

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia
Katedra Pielęgniarstwa Klinicznego
ZAKŁAD CHOROÓB UKŁADU NERWOWEGO
Kierownik

dr hab. Joanna Rosińczuk prof. nadzw.

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
Podpis Dziekana właściwego wydziału
WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU

DZIEKAN

dr hab. Joanna Rosińczuk, prof. nadzw.